

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/840/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613224215
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Feťková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7613224215.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Feťkovej a sudcov JUDr. Ladislava Duditša a Mgr. Angeliky Sopoligovej v právnej veci žalobcu Profi Credit Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, Bratislava, IČO: 55 792 752, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 47 233 516 proti žalovanému C. O., nar. XX.X.XXXX, naposledy bytom D. L. E., T. XXXX/X, t.č. na neznámom mieste, zastúpenom opatrovníkom I. C. K., vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu Michalovce, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom v Bratislave, Šafárikovo námestie 7, IČO: 42 362 962, zastúpeného JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom advokátskej kancelárie v Bratislave, Dobrovičova 13, v konaní o zaplatenie 635,46 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 9C/123/2014-53 zo dňa 11.6.2014 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, ako aj vo výroku o trovách konania.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa podaným návrhom domáha od žalovaného zaplatenia istiny 635,46 eur s 9% ročným úrokom z omeškania od 4.11.2010 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 294,56 eur s úrokom z omeškania 9% ročne od 14.11.2010 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. Náhradu trov konania žalobcovi nepriznal.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvého stupňa za preukázané, že dňa 15.12.2009 medzi účastníkmi konania uzavretá Zmluva o poskytnutí revolvingového úveru č. XXXXXXXXXXXX. Z uvedenej zmluvy a oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi bolo zistené, že žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 331,94 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal zaplatiť v 36-ich mesačných splátkach vo výške po 18,69 eur, so splatnosťou k 15. dňu v mesiaci. V zmluve je uvedená zmluvná odmena (predstavuje celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom) vo výške 340,84 eur. Taktiež je tu uvedená ročná percentuálna miera nákladov vo výške 66,82 %, priemerná ročná percentuálna miera nákladov 48,96 %. Podľa oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi ročná úroková sadzba úveru predstavuje 68,80% a ročná úroková sadzba revolvingu 67,93%. Podľa žalobcom predloženej karty klienta žalovaným boli uhradené len dve splátky po 18,69 eur, t.j. spolu suma 37,38 eur a teda ostáva doplatiť sumu 635,46 eur. Listom zo dňa 7.6.2010 žalobca zaslala žalovanému oznámenie o zosplatnení z dôvodu omeškania úhrady splátok č. 3, 4, 5 spolu v sume 56,07 eur.

Súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní vec právne posúdil v zmysle § 52 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 1, 3, 5, § 54 ods. 1, 2 a § 39 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že na základe uvedenej zmluvy bol žalobcom žalovanému poskytnutý úver vo výške 331,94 eur a odplata predstavovala 348,10 eur. Teda odplata za úver presiahla 100% poskytnutého úveru. Súd prvého stupňa považoval takúto odplatu ako dohodnutú zmluvnú podmienku za absolútne neprijateľnú a odporujúcu dobrým mravom. Podľa priemerných úrokov z úverov obchodných bánk zverejnených Národnou bankou Slovenska v roku 2009 bolo pri nových spotrebiteľských úveroch uzatvorených na obdobie od roka do 5 rokov priemerný úrok vo výške 12,9975% ročne. Účastníkmi dohodnutá ročná úroková sadzba 68,80% predstavuje viac ako 5-násobok priemerných úrokov, teda podstatne prevyšuje priemerné úroky uplatňované v rovnakom čase bankami. Preto považoval dohodnutú výšku úroku za v rozpore s dobrými mravmi poukazujúc aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR 5Cdo 26/2011 z 26.4.2012. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvého stupňa zaviazal žalovaného len k zaplateniu dlžnej sumy úveru, ktorý mu bol poskytnutý v sume 331,94 eur po odpočítaní zaplatenej sumy 37,38 eur. Výšku úroku z omeškania priznal v súlade s ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 142 ods. 2 O.s.p.

Proti rozsudku v jeho napadnutej zamietajúcej časti a súvisiacom výroku o trovách konania podal včas odvolanie žalobca. Navrhol zmeniť rozsudok v napadnutej časti tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a zaviazže žalovaného k náhrade trov prvostupňového konania. Uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania. Odvolanie žalobca odôvodňoval dôvodmi podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. a ust. § 205 ods. 2 písm. c/, d/ a f/ O.s.p. V dôvodoch odvolania namietal, že súd prvého stupňa výšku odplaty za úver neposudzoval podľa relevantných právnych noriem, t.j. podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, kde podľa ust. § 3 ods. 10 výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru nesmie prevýšiť výšku ustanovenú nariadením vlády. Podľa ust. § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 238/2008 Z.z. výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru s výnimkou podľa ods. 2 nesmie prevýšiť sumu, ktorá zodpovedá dvojnásobku priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov pre príslušný typ spotrebiteľského úveru platnej ku dňu podpísania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zverejnenej podľa § 7a ods. 2 zákona a súčasne nesmie prevýšiť sumu, ktorá zodpovedá 4-násobku hodnoty váženého priemeru priemerných hodnôt ročnej percentuálnej miery nákladov a priemernej úrokovej sadzby za všetky typy spotrebiteľských úverov platnej ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zverejnenej podľa § 7a ods. 2 zákona. Podľa ust. § 3 ods. 1 uvedeného zákona, ak je zmluva o spotrebiteľskom úvere v rozpore s ust. ods. 10 je neplatná v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto ustanoveniu, ak sa ten kto je takouto zmluvou dotknutý, neplatnosti dovoľá. Keďže ust. § 3 ods. 10 a 11 zákona o spotrebiteľských úveroch má povahu lex specialis k ustanoveniam Občianskeho zákonníka, aplikácia inštitútu dobré mravy podľa žalobcu neprichádza do úvahy. Preto aj za predpokladu, že by výška RPMN bola stanovená v rozpore s nariadením vlády č. 238/2008 Z.z. nie je možné, aby súd určil za neplatnú celú odplatu veriteľa, keďže podľa § 3 ods. 11 nariadenia vlády č. 238/2008 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ak je zmluva o spotrebiteľskom úvere v rozpore s ust. ods. 10 v tom, že odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru prevyšuje výšku ustanovenú nariadením vlády vydaným podľa odseku 10 je neplatná v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto ustanoveniu, ak sa ten, kto je takouto zmluvou dotknutý neplatnosti dovoľá. Žalovaný neuplatňoval námietku neplatnosti dojednania o výške odplaty.

Žalovaný zastúpený opatrovníkom sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Dňa 16.10.2014 oznámilo Občianske združenie, Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom Šafárikovo námestie č. 7, Bratislava, IČO: 42 362962 zastúpené JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie v Bratislave, Dobrovičova ul. č. 13, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na podporu žalovaného ako spotrebiteľa. Súd prvého stupňa následne postúpil podanie Krajskému súdu v Košiciach.

Krajský súd v Košiciach doručil oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka žalobcovi aj opatrovníkovi žalovaného. Zároveň odvolací súd vyzval opatrovníka žalovaného, aby sa v lehote 10 dní od doručenia oznámenia vyjadril, či súhlasí so vstupom vedľajšieho účastníka, aby na podporu žalovaného v konaní vystupoval ako vedľajší účastník v odvolacom konaní. Opatrovník sa k výzve odvolacieho súdu nevyjadril.

Žalobca v písomnom podaní namietal neprípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania poukazujúc na novelu Občianskeho súdneho poriadku vykonanú zákonom č. 353/2004 Z.z. účinným od 1.1.2015.

Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 3Co/840/2014-77 zo dňa 19.11.2015 pripustil do konania na strane žalovaného C. O. vedľajšieho účastníka občianske združenie Všeobecnú ochranu práv spotrebiteľa, so sídlom v Bratislave, Šafárikovo námestie č. 7.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal žalobca v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie mu predchádzajúce v súlade s ust. § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a rozsudok v súlade s ust. § 156 ods. 1 O.s.p. verejne vyhlásil potom, čo miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu (§ 156 ods. 3 O.s.p.).

Žalobca uplatnil odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. a/, c/, d/ a f/ O.s.p. Z obsahu odvolania však vyplývajú iba odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p.

Typickou vadou konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci je také porušenie práv účastníka konania, v dôsledku ktorého mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Žalobca v podanom odvolaní bližšie nekonkretizoval, akou vadou bolo postihnuté konanie pred súdom prvého stupňa. Aj keď odvolateľ v odvolaní neuvedie konkrétne vady konania, súd je povinný ex officio na ne prihliadať. Ak zistí procesné vady konania za predpokladu, že mali za následok odňatie možnosti konať pred súdom alebo nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O.s.p.) rozsudok súdu prvého stupňa zruší a vec vráti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, čo v tomto konaní naplnené nebolo.

Odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p. je daný vtedy, ak súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Žalobca v odvolaní neuvádza, ktorý dôkaz v konaní navrhoval a súd prvého stupňa ho nevykonal, preto ani tento odvolací dôvod nie je daný.

Odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvého stupňa vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 132 O.s.p., a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo.

Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvého stupňa založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 133 až 135 O.s.p.

K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

Pokiaľ žalobca v odvolaní tvrdí, že výška odplaty za úver je v súlade s maximálnou výškou odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru, odvolací súd poukazuje na to, že sám žalobca v oznámení veriteľa o schválení úveru uvádza priemernú hodnotu RPMN za úver 48,96%.

Odvolací súd k záverom súdu prvého stupňa dodáva, že žalobca zosplatnil úver žalovaného dňa 7.6.2010 (oznámenie o zosplatnení č.l. 13 spisu) a návrh na vydanie platobného rozkazu podal

na Okresný súd Spišská Nová Ves 25.7.2013, teda po uplynutí trojročnej premĺčacej lehoty (§ 100 Občianskeho zákonníka).

Zákonom č. 102/2014 Z.z. ako bod 11 čl. VIII bol do zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa zavedený nový § 5b v tomto znení:

„Orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premĺčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával“.

Ide nepochybne o legislatívne vyjadrenie princípu ochrany slabšej strany, in concreto spotrebiteľa v právnych vzťahoch. Tento zákon nadobudol účinnosť 1. mája 2014, a zákonodarca nestanovil žiadne intertemporálne pravidlá.

Odvolací súd preto aplikujúc ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa ako „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy“ bol povinný prihliadnuť na zákonný dôvod, ktorý brániť priznať plnenie požadované žalobou.

Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že napriek tomu, že ust. § 52 ods. 2 veta tretia OZ a ust. § 5b zák. č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa nadobudli účinnosť až 1.5.2014, právne predpisy, ktorých súčasťou sú nemajú prechodné ustanovenia, nejde o normy hmotného, ale procesného práva, čo znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

Odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol v súlade s ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil, čiastočne aj z iných dôvodov ako súd prvého stupňa.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj výrok o trovách konania.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p.. Žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný, nemá právo na náhradu trov konania, úspešnému žalovanému trovy odvolacieho konania nevznikli. Vedľajšiemu účastníkovi, ktorý vstúpil do konania v štádiu odvolacieho konania žiadne preukázateľné trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.